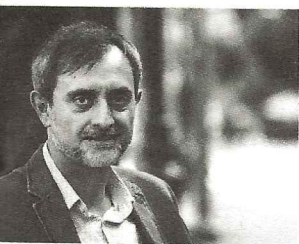

Reptes en l'excel·lència social de les empreses

JOSEP MARIA CANYELLES

Soci consultor de Vector5 | excel·lència i sostenibilitat,
i coordinador de Respon.cat

La responsabilitat social no és una suma de bones pràctiques. Aquest és un aclariment previ sempre necessari perquè sovint es confon la RSE amb les bones pràctiques: que una empresa promogui la conciliació de la vida laboral i familiar o contracti persones de col·lectius amb dificultat mereix el nostre reconeixement, però no equival directament a RSE. La raó és que la RSE és més àmplia, és un estil de gestió, i ha d'afectar tota l'organització de dalt a baix i d'un extrem a l'altre, cosa que certament es manifestarà en forma de bones pràctiques. La dificultat és passar d'una aproximació basada en la mera addició de bones pràctiques a un model integral, que parteixi de l'ètica i generi sostenibilitat.

La tendència és el negoci responsable.

Quan em pregunten quina és la tendència, aquesta és la meua resposta, que és com dir que la RSE tendeixi a ser realment RSE, és a dir, un enfocament transversal dins de l'organització i vinculat al model de negoci, no com una acció col·lateral. Estem encara, per tant, en el camí de descobrir el sentit empresarial de la RSE i que l'ètica empresarial deixi de ser un oxímoron. I respecte on es posa el focus d'atenció, diria que hi ha dues grans línies centrals: l'empresa saludable, que posa el focus en la persona, i l'economia circular, que és un enfocament tant mediambiental com economicista. Cal dir que l'economia circular també genera beneficis socials com, per exemple, les entitats socials que recuperen peces de roba, que han generat molts llocs de treball per a col·lectius amb dificultats d'inserció.

La responsabilitat social és la que assumeix una empresa o organització davant de la societat pels impactes de la seva activitat i per la coresponsabilitat en els afers comuns que afecten la sostenibilitat del mercat, de la societat i del medi ambient. Metodològicament, la RSE parteix de la

formulació d'un compromís ètic orientat a la creació de valor sostenible en tots els vectors d'impacte de l'organització: social, econòmic, laboral, ambiental, bon govern. Es gestiona com un procés de millora contínua que ha de permetre tant prendre consciència del context de sostenibilitat per mitjà de la identificació dels temes rellevants i del diàleg amb els grups d'interès, com també rendir comptes.

Algunes empreses han assolit

l'excel·lència en el context de la seva activitat empresarial, en els processos de gestió que els resulten coneguts. Però les empreses tenen unes responsabilitats no solament davant els clients o davant les lleis sinó que cada cop més van assumint que també tenen responsabilitats davant la societat, davant de múltiples accionistes que tenen interessos legítims. I no totes les empreses que havien excel·lit en allò conegut han fet el salt que es deriva d'acceptar que la llicència social per operar requereix conquerir noves legitimitats, requereix comprendre el context canviant de sostenibilitat per a l'activitat corporativa.

L'empresa ha de passar de

l'excel·lència operativa a la social, de fixar la mirada en els processos convencionals a explorar noves mirades, noves demandes, nous reptes, sobre àrees no tradicionals de la gestió empresarial. Si cada organització fa molt bé la seva feina i aconsegueix amb la seva missió però, a més, també incorpora criteris de funcionament que permetin abordar reptes de la societat, tant internalitzant els impactes de la pròpia activitat empresarial com contribuint a resoldre necessitats i inquietuds significatives, abordarem l'eficiència social i la societat evolucionarà amb celeritat cap a millors cotes de progrés. Aquesta és la responsabilitat de les empreses i les organitzacions davant la societat. I aquesta és la visió sistèmica que ens permet avançar vers un Territori Socialment Responsable. //